A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ფინანსთა სამინისტროს იურიდიული განყოფილება (Finanzprokuratur) – ავსტრიის რესპუბლიკის სახელმწიფო ადვოკატი და იურისკონსულტი

მიქაელა ფალერი, საპრეზიდენტო იურისტი,
ავსტრიის რესპუბლიკა

კონფერენცია თემაზე
„ფინანსთა სამინისტროს იურიდიული სამსახურის ორგანიზაცია:
ევროკავშირის ქვეყნების გამოცდილება"
თბილისი, 25-26 სექტემბერი 2009

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

საჯარო/ფედერალური იურიდიული სამსახურები მსოფლიოში

სახელმწიფო იურიდიული სამსახური მსოფლიოს მრავალ ქვეყანაში არსებობს. მაგალითად:

ევროკავშირის ფარგლებს გარეთ:
ჰონ-კონგში (სახელმწიფო მდივანი სამართლის საკითხებში)
ამერიკის შეერთებულ შტატებში (გენერალური პროკურორი)
ავსტრალიაში (გენერალური პროკურორი)
მალაიზიაში, კანადაში და ა.შ.

ევროგაერთიანების ქვეყნებში:
ირლანდიაში (გენერალური პროკურორი)
იტალიაში (Avvocatura dello Stato)
პორტუგალიაში (Procuradoria-Geral da Republica)
სლოვენიაში (Državno pravobranilstvo)
ესპანეთში (Abogacia General del Estado) და ა.შ.

ევროკომისიასაც კი გააჩნია "იურიდიულ სამსახურად" წოდებული, საკუთარი შიდა საბჭო.

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

მოწყობა და სამართლებრივი ბაზა I

I. Finanzprokuratur-ის მოწყობა და სამართლებრივი ბაზა

- Finanzprokuratur-ის ისტორია მე-13 საუკუნეში იწყება და "Fiskalat" ან "Kammerprokuratur" ეწოდებოდა
- ერთდროულად ორ ფუნქციას ითავსებდა – ბრალმდებლის და სამოქალაქო საქმეების ადვოკატის.
- მთავარი ამოცანა: იმპერატორისათვის იურიდიული კონსულტაციის გაწევა და მისი სახელით გამოსვლა სასამართლოში საქმის გარჩევისას.
- სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოთა პასუხისმგებლობის პირველი ნიშნები გვხვდება ავსტრიაში 1539 წლით დათარიღებულ დოკუმენტში.
- 1848 წლის რევოლუციის შედეგად ბრალდება ცალკე ფუნქციად ჩამოყალიბდა და Finanzprokuratur –ის ფუნქციები შემოიფარგლა სამოქალაქო საქმეებში სახელმწიფო იურისტის როლით.

ECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

მოწყობა და სამართლებრივი ბაზა II

II. სამართლებრივი ბაზა
- პირველი დროებითი წესდება ძალაში შევიდა 1898 წელს და მოქმედებდა 1938 წლამდე
- მეორე მსოფლიო ომის დროს Finanzprokuratur-ის საქმიანობა შეჩერებული იყო
- 1945 წელს Finanzprokuratur-ს პირველად ებოძა კანონიერი საფუძველი, რომლის შესახებაც ითქვა, რომ მას გადასინჯვა სჭირდებოდა:>
-2007/2008 წლების სტრუქტურული რეფორმის შედეგად გამოიცა ახალი წესდება "Finanzprokuratur-Law", რომელიც ძალაში შევიდა 2009 წლის 1 იანვარს

- **სისტემატიზირებულია წინა წესდებაში უწესრიგოდ მიმოფანტული დებულებები**
- **ხელახლაა განსაზღვრული კლიენტების წრე, მოვალეობები, ორგანიზაცია და იურისტთა პროფესიული სწავლება**

ECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

Finanzprokuratur-ის როლი ავსტრიის სახელმწიფოში

Finanzprokuratur:

✓ ფედერალური იურიდიული სამსახური, 93 თანამშრომლით და 42 იურისტით.
✓ ძირითადი ფუნქციაა იურიდიული კონსულტაციის გაწევა და სასამართლოში წარმოდგენა ყველა დონის განხილვებზე
✓ გამოდის საზოგადოებრივი ინტერესების დამცველად გარკვეულ გარემოებებში
✓ ორგანიზაციულად წარმოადგენს ფედერალურ სააგენტოს და ფინანსთა სამინისტროს დაქვემდებარებაში მყოფ სახელმწიფო დაწესებულებას.
✓ ხელმძღვანელობს უწყების პრეზიდენტი ფეშორნი, რომელიც არის სახელმწიფო მოხელე და მას ნიშნავს ფინანსთა მინისტსრი.
✓ არ არის დამოკიდებული ფინანსთა მინისტრის განკარგულებებზე
✓ ანხორციელებს თანამშრომლების დისციპლინარულ და ადმინისტრაციულ ხელმძღვანელობას.
✓ უზრუნველჰყოფს მაღალი ხარისხის მომსახურებას და სარგებლობს დამსახურებული ავტორიტეტით

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

Finanzprokuratur –ის წესდებით განსაზღვრული კლიენტები I

I. ავსტრიის რესპუბლიკა
- ფედერაცია, ფედერალური მთავრობა, ფედერალური კანცლერი
- სამინისტროები და სამთავრობო მინისტრები,
- სხვა ფედერალური ხელისუფლების ორგანოები, როგორიცაა საგადასახადო ინსპექცია, პოლიციის დეპარტამენტები და ა.შ.

II. ხელისუფლებასთან მჭიდროდ დაკავშირებული იურიდიული პირები
- ბიზნეს-სტრუქტურები, რომლებშიც ავსტრიის რესპუბლიკას მნიშვნელოვანი წილი აქვს;
- კომპანიები, რომლებსაც არსებითად ავსტრიის სახელმწიფო აფინანსებს;
- იურიდიული პირები, რომლებიც იმართება სახელმწიფო ორგანოების მიერ, ან სახელმწიფო ორგანოების მიერ დანიშნული კერძო პირები;
- სახელმწიფო ორგანოები და უქყებები;
- სახელმწიფო დაწესებულებები და ფონდები

III. ცენტრალური და ადგილობრივი სახელმწიფო მართვის ორგანოები

IV. საზოგადოებრივი ინტერესი გარკვეულ გარემოებებში

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

Finanzprokuratur –ის წესდებით განსაზღვრული კლიენტები II

I. ავსტრიის რესპუბლიკა

A. რიგითი სასამართლო საქმეების შემთხვევაში:

- არა აქვს უფლება მიმართოს კერძო ადვოკატს Finanzprokuratur-ის თანხმობის გარეშე

- ვალდებულია სასამართლოში საკუთარი ინტერესების გამომხატველად ჰყავდეს Finanzprokuratur; სხვა შემთხვევაში ყველა იურიდიული აქტი ძალადაკარგულად ჩაითვლება

- სასამართლოს უწყების ან სასამართლოს სხვა დოკუმენტების გადაცემას მხოლოდ მაშინ აქვს იურიდიული ძალა, თუ ისინი Finanzprokuratur-ში გაივლიან

=> ვსტრიის რესპუბლიკა ე.წ. "სავალდებულო კლიენტი"

B. სხვა სასამართლო საქმეების ან იურიდიული კონსულტაციის შემთხვევაში

- ავსტრიის რესპუბლიკას შეუძლია მიმართოს კერძო ადვოკატის მომსახურებას

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

Finanzprokuratur –ის წესდებით განსაზღვრული კლიენტები III

II. Finanzprokuratur-ის სხვა კლიენტები
(სახელმწიფოსთან მჭიდროდ დაკავშირებული იურიდიული პირები, ცენტრალური და ადგილობრივი მართვის სახელმწიფო ორგანოები):
- ეწოდებათ "ფაკულტატური კლიენტები";
- უფლება აქვთ, მაგრამ არ არიან ვალდებულნი კონსულტაცია გაიარონ Finanzprokuratur-ში; მათ აქვთ ხმის უფლება
- ვალდებულნი არიან გადაიხადონ იურიდიული მომსახურების საფასური (იურისტის გასამრჯელო)

ინტერესთა კონფლიქტი
ავსტრიის რესპუბლიკასა და ფაკულტატურ კლიენტს შორის სასამართლო დავის წარმოშობის შემთხვევაში უპირატესობა ყოველთვის ენიჭება ავსტრიის რესპუბლიკას.

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

მოვალეობის შესრულება და ადვოკატის გასამრჯელო

მოვალეობის შესრულება::

- წინაპირობა: დაწვრილებითი (სპეციალური) ორდერი და საქმის ვითარებასთან დაკავშირებული ძირითადი ფაქტები
- Finanzprokuratur-ის საქმიანობა გასაიდუმლოებულია გამონაკლისის გარეშე; მის ხელში არსებული ყველა საქმე განიხილება, როგორც მკაცრად კონფიდენციალური;
- იცავს ეფექტურობის, სასარგებლოობის და ეკონომიურობის პრინციპებს და სამართლის ნორმებს.

ადვოკატის გასამრჯელო :

- ავსტრიის რესპუბლიკა არასდროს არ იხდის ადვოკატის გასამრჯელოს Finanzprokuratur-ის მიერ გაწეული იურიდიული მომსახურებისათვის;

-სამაგიეროდ ავსტრიის რესპუბლიკა გაიღებს Finanzprokuratur-ის თანამშრომელთა ხელფასებისა და სხვა მატერიალურ ხარჯებს;

- ყველა დანარჩენი კლიენტი ვალდებულია აანაზღაუროს იურიდიული მომსახურების ხარჯები (კერძო) ადვოკატების გასამრჯელოს შესახებ ავსტრიის კანონმდებლობისა (RATG) და (კერძო) ადვოკატების გასამრჯელოების ზოგადი კრიტერიუმების (AHK) შესაბამისად.

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ამოცანები და საქმიანობა I

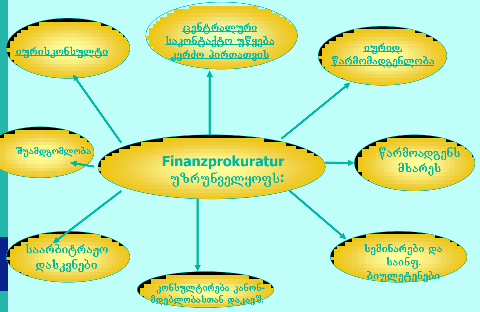

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ამოცანები და საქმიანობა II

ძირითადი საქმიანობა:

I. იურიდიული კონსულტაცია
-კონტრაქტების მომზადება და მოლაპარაკებების გამართვა;
-კლიენტის სახელით კონტრაქტზე ხელის მოწერა და იურიდიული დოკუმენტების შედგენა
-სამართლებრივი დასკვნის გაცემა
-კონფერენციებისა და შეხვედრების მოწყობა.

II. იურიდიული წარმომადგენლობა
-ყველა დონის ეროვნულ და საერთაშორისო სასამართლოში, ადმინისტრაციულ ორგანოებში და საარბიტრაჟო სასამართლოში;
-ძირითადად სამოქალაქო და ადმინისტრაციულ საქმეებში;
-სისხლის სამართლის საქმეებში იმ შემთხვევაში, თუ ზარალის საბაბს სისხლის სამართლის დანაშაული წარმოადგენს;
-გამოდის მოსარჩელის, მოპასუხის ან საქმის გარჩევაში ნებაყოფლობით ჩამრევის როლში;
-ადგენს ყველა სახის სასამართლო განაცხადებს;
-ესწრება ყველა სასამართლო პროცესს

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ამოცანები და საქმიანობა III

III. ცენტრალური საკონტაქტო პუნქტი

- კერძო პირებისათვის, რომლებიც აპირებენ სარჩელი შეიტანონ ავსტრიის რესპუბლიკის წინააღმდეგ ოფიციალური ქმედების შედეგად მიყენებული ზარალისათვის;
- წინასწარი კანონშემოქმედებითი პროცედურა, რომელიც Finanzprokuratur-ის ექსკლუზიურ კომპეტენციას წარმოადგენს ;
- კერძო პირები ვალდებულნი არიან შეატყობინონ ფაქტები Finanzprokuratur-ს და წამოაყენონ ფინანსური მოთხოვნები ;
- Finanzprokuratur ვალდებულია
  - -შეაფასოს ფაქტები
  - -მოძებნოს ბრალეული კომპეტენტური ორგანო
  - -მისცეს მას რეკომენდაცია სარჩელზე დათანხმება/ არდათანხმების თაობაზე.

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ამოცანები და საქმიანობა IV

ეს პროცედურა:
-უზრუნველყოფს თანასწორუფლებიანობის დაცვას, სწრაფი და მარტივი დახმარების გაწევას მომჩივანი კერძო პირებისათვის
-უზოგავს მთლიანად საზოგადოებას და სახელმწიფოს უაზრო სასამართლო პროცესების წარმოებასთან დაკავშირებულ მნიშვნელოვან თანხებს
ყველა ამ მოვალეობის შესრულების შედეგად Finanzprokuratur-ი მნიშვნელოვან როლს თამაშობს:
- ოფიციალური აქტების კოორდინაციის
- კანონის შემუშავების
პროცესებში

13

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

Finanzprokuratur-ის ორგანიზაციული სტრუქტურა

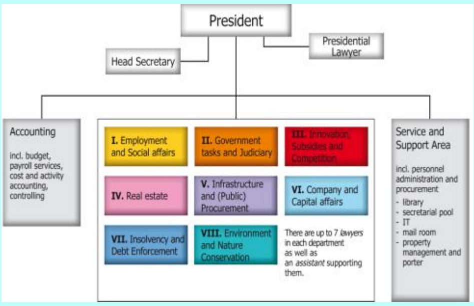

14

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

მუშაობისათვის აუცილებელი მოთხოვნილებები და პროფესიული მომზადება I

I. ახალი თანამშრომლის მიღების წინაპირობა :
- მუდმივ სამუშაო ადგილზე ვაკანსიის არსებობა (კადრების დაკომპლექტების გეგმის შესაბამისად)

II. სამსახურში აყვანის აუცილებელი პირობები :
- საუნივერსიტეტო განათლება ავსტრიული სამართლის განხრით
- მინიმუმ ცხრა თვის სასამართლო პრაქტიკა
- იურისპრუდენციის ყოველმხრივი ცოდნა

სტაჟიორი-იურისტები ვალდებულნი არიან ხუთი წლის განმავლობაში ჩააბარონ:
- საადვოკატო გამოცდა და
- სახელმწიფო დაწესებულების თანამშრომლის გამოცდა, რის გარეშეც ისინი ავტომატურად წყვეტენ მუშაობას..

15

OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

მუშაობისათვის აუცილებელი მოთხოვნილებები და პროფესიული მომზადება II

III. პროფესიული სწავლება
- ტრეინინგი სამუშაო ადგილზე
- მოსამართლეთა მოსამზადებელი ყოველთვიური ორდღიანი კურსები ვენაში, სააპელაციო სასამართლოში.
- სხვადასხვა სემინარები იურიდიულ აკადემიაში

=> სამუშაოს შესრულების ხარისხი ძალიან მაღალია;

=> დასტურდება მომხმარებელთა კმაყოფილებით;

=> ყოველწლიურად იგებს სამოქალაქო დავების ორ მესამედზე მეტს..

16

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ფედერალური იურიდიული სამსახურის ზოგადი დახასიათება I

- **ფედერალური იურიდიული სამსახურის უპირატესობები :**
- საკუთარი იურისტები, რომლებიც სპეციალიზირებულნი არიან მართვის სახელმწიფო ორგანოების საკითხებში და ჰფლობენ სახელმწიფო ინტერესებთან დაკავშირებული საკითხების განხილვის “ნოუ-ჰაუ”-ს;
- არ არის საჭირო მოკლე ვადებში შესაბამისი კერძო საადვოკატო ფირმის პოვნა;
- კონსულტაციის მიღება შეიძლება მარტივად და ნებისმიერ დროს;
- მაღალი ხარისხის ძირფესვიანი იურიდიული მომსახურება საადვოკატო ხარჯების გაღების გარეშე;
- არ არის უპირველესად მოგებაზე ორიენტირებული; სასამართლოსათვის მიმართვამდე საქმე კარგად აიწონ-დაიწონება;
- შეიძლება ჩაერთოს სახელმწიფო კანონმდებლობის შემუშავებაში;

17

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ფედერალური იურიდიული სამსახურის ზოგადი დახასიათება II

- სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოს მიერ წაყენებული სარჩელის წარმოება შეიძლება დაევალოს ფედერალურ იურიდიულ სამსახურს;
- იურისტების გასამრჯელო, მიღებული არა ფედერალური სახელმწიფო უწყებებიდან ეკუთვნის სახელმწიფოს.

B. ნაკლოვანებები
- ფედერაციას უხდება თანამშრომელთა ხელფასებისა და სხვა მატერიალური ხარჯების გაწევა მთელი წლის განმავლობაში.
- მუდმივი ხარჯები წარმოიქმნება, მიუხედავად იმისა, საჭიროა თუ არა იურიდიული კონსულტაცია ან სასამართლოში წარმოდგენა.
- შესაძლებელია ფედერალურ სამსახურს არ გააჩნდეს საკმარისი ცოდნა გარკვეულ საკითხებში

18

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

ფედერალური იურიდიული სამსახურის ზოგადი დახასიათება III

C. საკანონმდებლო ბაზა/დებულებები, რომლებიც ეხება იმას, თუ:

- ვის შეიძლება გაუწიოს კონსულტაცია ფედერალურმა იურიდიულმა სამსახურმა და რა პირობებით;
- ფედერალური იურიდიული სამსახურის კომპეტენციის სფერო;
- სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების ნორმები და პრინციპები;
- მინდობილობებთან დაკავშირებული პირობები და სუბსტიტუციის შესაძლებლობა;
- ვალდებულებები;
- ინტერესთა კონფლიქტი;
- იურისტის გასამრჯელო;
- საორგანიზაციო სტრუქტურა და
- სამსახურებრივ ურთიერთობებთან დაკავშირებული პირობები (სამუშაო მოთხოვნილებები, გამოცდების ჩაბარება, პროფესიული სწავლება, ხელფასი, კონკურენციის პირობა).

19

© OECD

A joint initiative of the OECD and the European Union, principally financed by the EU

დიდი მადლობა ყურადღებისათვის!

Dr. Michaela Faller, Finanzprokuratur, Singerstraße 17-19, A-1011 Vienna; michaela.faller@bmf.gv.at

20

© OECD